

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **Státní statek Jeneč, s. p.**, se sídlem Karlovarská 7, Jeneč, zastoupen JUDr. Jaroslavem Slaninou, advokátem se sídlem Pravdova 1113/II, Jindřichův Hradec, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství, Ústřední pozemkový úřad**, se sídlem Těšnov 17, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 3. 2007, č. j. 6 Ca 40/2007 - 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením ze dne 20. 3. 2007, č. j. 6 Ca 40/2007 - 23, odmítl Městský soud v Praze žalobu, kterou se žalobce Státní statek Jeneč, s. p. (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Ústředního pozemkového úřadu (dále jen „ministerstvo“) ze dne 7. 12. 2006, č. j. 41937/06-17170, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Pozemkového úřadu Tachov (dále jen „pozemkový úřad“) ze dne 18. 9. 2006, č. j. 1514/06-7128/PÚ/R-o/8787 o opravě zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení svého rozhodnutí ze dne 1. 6. 2006, č. j. 881/06-7128/PÚ/R/8775, vydaném podle ust. § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o půdě“). V odůvodnění městský soud uvedl, že rozhodování o vlastnictví podle ust. § 9 odst. 4 zákona o půdě není rozhodováním o veřejném subjektivním právu, ale o právu soukromém. Žaloba proti napadenému rozhodnutí tedy musí sledovat procesní osud opravovaného rozhodnutí, neboť existence předpokladů pro vydání opravného rozhodnutí je posuzována ve vztahu k původnímu

řízení a rozhodnutí ve věci samé. Pokud zákon stanoví, že k ochraně práva soukromého je stanoven jiný procesní prostředek a postup než k ochraně práva veřejného, je třeba, aby i ve věci oprávněného rozhodnutí rozhodoval soud postupem, který zákon stanoví k ochraně práva soukromého. Ve správním soudnictví proto městskému soudu nepřísluší napadené rozhodnutí přezkoumat a ve věci rozhodnout. Procesní postup, kterým se může stěžovatel domáhat u soudu ochrany svých soukromých práv je upraven zákonem č. 151/2002 Sb., který novelizuje občanský soudní řád, a stanoví v nové části páté o. s. ř., že svého práva se účastníci řízení mohou domáhat návrhem v občanském soudním řízení, v němž již nebude napadené rozhodnutí pouze přezkoumáváno, ale soud rozhodne přímo ve věci samé. Stěžovatel musí podat novou žalobu podle ust. § 244 a násl. o. s. ř., kterou již nemůže navrhnout přezkoumání rozhodnutí, ale musí se domáhat přímo nového rozhodnutí v téže věci. Podáním žaloby se věc přesouvá z pravomoci správního orgánu do pravomoci soudů, které o uplatněném právu rozhodnou s konečnou platností.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s., ve které zpochybnil správnost závěru městského soudu, že napadené správní rozhodnutí je rozhodnutím o právu soukromém. Podle stěžovatele totiž postupem podle části páté o. s. ř. nelze dosáhnout vyslovení nicotnosti správního rozhodnutí a ust. § 77 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) obsahuje jednoznačný odkaz na ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. O nicotnosti správního rozhodnutí tedy musí být rozhodováno podle s. ř. s. V daném případě není možný postup podle části páté o. s. ř., neboť soud nepřezkoumává správní rozhodnutí, ale rozhoduje přímo o právu. Stěžovatel nepopírá žádné právo V. Z., pouze tvrdí, že předmětná rozhodnutí neměla být vůbec vydána. Zrušení těchto rozhodnutí nelze dosáhnout podle o. ř. s., ale na základě ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Podle názoru stěžovatele měl proto městský soud žalobu projednat. Na základě uvedených skutečností navrhl zrušení napadeného usnesení a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti sám právně kvalifikoval její důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s. Toto podřazení však není zcela správné, neboť směřuje-li kasační stížnost proti usnesení soudu o odmítnutí žaloby, připadá v úvahu pouze důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98). Pod tento důvod spadá také případná nezákonnost spočívající v nesprávném právním posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávná kvalifikace stížních důvodů stěžovatelem však není ani v nejmenším překážkou bránící věcnému projednání kasační stížnosti. Stačí, aby stěžovatel důvody tvrdil. Jejich podřazení pod zákonné ustanovení provede soud v souladu se zásadou *iura novit curia*.

V kasační stížnosti stěžovatel zpochybňuje závěr městského soudu, že daná věc má být projednána v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř., protože podle jeho

názoru tímto postupem nelze dosáhnout jím požadovaného vyslovení nicotnosti předmětných správních rozhodnutí.

Podle ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

Možnost vyslovení nicotnosti správního rozhodnutí však přichází v úvahu jen za splnění předpokladu, že žaloba je proti takovému rozhodnutí přípustná, tzn., že je způsobilá soudní přezkum vůbec vyvolat. Pouze dospěje-li soud k závěru o přípustnosti žaloby, může se zabývat právními vadami napadeného správního rozhodnutí, tudíž zjišťovat a hodnotit i okolnosti svědčící pro nicotnost či proti ní. Zjistí-li však soud, že žaloba je nepřipustná pro některý z důvodů stanovený v s. ř. s., usnesením ji odmítne.

V dané věci bylo napadené rozhodnutí vydáno v řízení podle ustanovení § 9 odst. 4 zákona o půdě, a jak vyplývá z ustálené judikatury (srovnej např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2003, č. j. 7 As 2/2003 - 69, ze dne 3. 12. 2004, č. j. 7 As 32/2004 - 109, a ze dne 14. 4. 2005, č. j. 2 As 48/2004 - 83, a dále usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 22. 6. 2004, č. j. Konf 123/2003 - 7 a ze dne 31. 1. 2006, č. j. Konf 113/2005 - 6), je třeba předmětné rozhodnutí považovat za rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci.

Ochrana soukromých práv, byť jsou předmětem řízení před správním orgánem, není zajištěna soudním přezkumem ve správním soudnictví, ale postupem podle části páté o. s. ř., tedy projednáním před obecnými soudy v plné jurisdikci. V takovém řízení rozhoduje soud i o věci samé. Nejde tedy jen o kasační přezkum zákonnosti a subjektivním právům žalobce je tak poskytována vyšší ochrana. Proto zákonodárce stanovil v ust. § 68 písm. b) s. ř. s., že žaloba ve správním soudnictví je nepřipustná, jde-li o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci vydané v mezích pravomoci správního orgánu. Postupem městského soudu stěžovateli nebyla odepřena soudní ochrana jeho práv. Stěžovatel byl zcela správně ve smyslu ust. § 46 odst. 2 s. ř. s. poučen o tom, jakým způsobem se může této ochrany účinně domoci. V této souvislosti považuje Nejvyšší správní soud dále za vhodné zdůraznit, že i soud rozhodující o žalobě podle části páté o. s. ř. se musí otázkou namítané nicotnosti napadeného správního rozhodnutí zabývat.

Městský soud tedy v posuzovaném případě postupoval v souladu se zákonem i judikaturou Nejvyššího správního soudu (srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2006, č. j. 5 As 67/2005 - 88, uveřejněný pod č. 988/2006 Sb. NSS, ze dne 21. 4. 2005, č. j. 4 As 31/2004 - 53, uveřejněný pod č. 619/2005 Sb. NSS, a ze dne 13. 6. 2006, č. j. 6 Afs 27/2004 - 75), když se otázkou nicotnosti napadeného rozhodnutí nezabýval.

Pokud by bylo úmyslem zákonodárce, aby nicotnost správního rozhodnutí i v soukromoprávní věci přezkoumával soud v řízení vedeném podle s. ř. s., musela by

zákonná úprava tento úmysl zákonodárce reflektovat, například tím, že by pro tyto případy vyloučila aplikaci ustanovení § 68 písm. b) s. ř. s. nebo že by zavedla samostatný typ žaloby na vyslovení nicotnosti. Protože podle ustanovení § 2 s. ř. s. poskytují soudy ve správním soudnictví ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon, nemůže soud ve správním soudnictví vyslovit nicotnost rozhodnutí správního orgánu v právní věci, která vyplývá z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, neboť by tímto postupem překročil pravomoc svěřenou mu zákonem.

Ze všech důvodů výše uvedených není napadené usnesení nezákonné, a proto Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. dubna 2008

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně
senátu